

এদিটোৱিয়ল

ಹೃಷ್ಯೇಣ ಡೆಡ್ಯಾಟೊ
ಹರ್ಷಿ, ಡೌನ್‌ಟೌನ್ ೨೦, ೨೦೨೪, ಹರ್ಷೆನ್
೨೩ ೧೨೪ ಸರ್ನ್, ೨೩.೯೧೨೪ ಹರ್ಷೆಣ
ಹೈಯೆನ್ ಲಾನಪಾಡ್
ಛಾ಼ಿ, ೦೪೫ ೨೦, ೨೦೨೮, ಇ-ಫ್ಯಾಲ
೨೨ ೨೪ಾ ಹೈ, ೨೦೮೨ಾ ಮಶೀ

মীয়াৱা চখৰা প্ৰোটেষ্ট

মনিং তোঁনা ৱাকৎফম অমদি লৈহনফম থোকই

দেমোক্ৰেসি হায়বসি মীয়াৱা খনৰা মীংহুনা লৈবাক ঙাকপা হায়বানি। চপ চাবা ৱাহস্থোক অমা হনৰা তাৱগদি দেমোক্ৰেসি হায়বসিদা মীয়াম য়াওবৰা যাদে। মীয়াৱা মপুনি অদুগা লৈঙাকপা অমসুং থৌমীশিংদা মীয়ামগী মনাইনি হায়ৰা য়াই। মীখলগী মতমদা ভোট ফংননবগীদমক মীয়ামগী মখোঙদা তুৰুৱৰা তুংদা মতিক ময়াই হেক পায়ৱকপগা মীয়ামদা ওনশিন্দুনা চৈবা নংত্ৰগা পামদৰা যৌদোক ময়াম অমা চখৱৰুগদি মদু দেমোক্ৰেসিগী অচুহ্মা লি়ুম্নমনি হায়না লৌবা চুল্লোই। লৈঙাকপা মতমদসু ওপোজিসন অমসুং ফলিং হায়দুনা খায়দেৰুগা লৈরিবা অসিনি। ওপোজিসন হায়বসি য়াঙনা চেৰ্লিৰা গাড়ী অমগী কস্টৌল তৌনৰদা ব্ৰেকনি হায়না অখঙ-অহৈশিংনা হায়নৱিবনি। ওপোজিসনসু, ফলিংসু মীয়ামগী থবক তৌৱিবনি। মীয়ামগী মিংদা মখোয়ানা অৱানৰা তৌৱৰগা মদুগী মহয় মখোয়না অদুম ফংজৰা তাবনি। লৈঙাক অমা হায়বসি মতম চুপ্পদা মীয়ামগী য়াইফননৰা খনৰা ওইৱগসু মিংশেল অমগী মমাংদা লেপ্লগা য়েংজবদা ইশাগী মমি নংতনা অতোপ্লা উদে হায়বগুম্ভা লৈঙাক অসিনা তৌৱিৰা থবক খুদিমক লাঞ্ছ নংত্ৰগা চুম্বী হায়বসি মখোয় মশানা খঙৰা ওমদে। মীয়াৱা কৱি পাল্লিবগে, কৱি খল্লিবগে হায়বদু পাউচেশিংগী খুথ্‌খ্‌দা নংত্ৰগা অতোপ্লা মওং-মতৌ অমদা লৈঙাকী নাকোং য়ৌহল্লি। মতমদুদা লৈঙাক্কা মহাৰুৱা চংলিৰা লম্বেল অদু অৱানৰা ওইৱগদি শেমদোক-শেমজিন তৌৱৰগা মীয়ামগা পূৱা চংমিনৰবা হোংনৰা হায়বসিনা অফৰা লৈঙাক অমগী মতৌনি। নুপীগী য়ুম্বাশ্লোন অসি তুৱেলগী লৈঙেইদীগী হেমা কুপ্তী হয়নবগুম লৈঙাক অমা হায়বসি নুপীগী য়ুম্বাশ্লোনদগী হেমা কুপ্তী। অৱাং-অপা, অহো-অৱাক অমত্তা লৈহনৰা য়াদে। মচা ১২ পোকপা মমা-মপানা মখোয়গী পেন্নৰবা হোংনৰদা মীগী শুমাঙ ৰাই শীংপকী মতৌগুম্ভা লৈঙাক অমদা মহাকী মখাদা লৈৱিৰা মীয়াম পেন্নৰবা হোংনৰদা দিল্লিদা চংলগা অঙম্বুশিংগী মখোঙদা তুৰুবদা অৱানৰা ৰাকৎ ফোঙচৎ চৎকে হায়ৰা মতাংজৌননা অয়াৰা অমা লৌফম থোকই। অয়াৰা অদু লৌদবগীদমক পুলিসনা মখল-মখা কয়াগী থবক চখৱকপা হায়বাসিসু দেমোক্ৰেসিদদি লৌইনমক চুম্শে হায়ৰা যাৱোই। মফম মতমগী মতুংইমা পুলিসনা দিষ্ট্ৰিক্ট মেজিষ্ট্ৰেটকী অথিংৰা অদু ঙাক্ৰা চংহনৰা নংত্ৰগা চংহন্দৰগী যৌদাং লৌবা য়াই। খুম্‌ম ওইনা হায়ৱৰদা, দিষ্ট্ৰিক্ট মেজিষ্ট্ৰেটকী য়াথং অদুনা লুহোংৰা মফা নংত্ৰগা কলচৰগা মৱী লৈনৰা লোই হৱাওবগী লম থোকপনচিৰা অথিংৰা লৈৱিৰা মফম অদুদা চৎপা য়াদে। অদুবু, মদুনা এহ্‌ এন্দ ওৰ্দদা থোইনা অকাৰৰা পীৱোইনদীগী চপ চাবা খূদম চাদংম ফংলগদি দিষ্ট্ৰিক্ট মেজিষ্ট্ৰেটকী অথিংৰা অদু পুলিসনা খৱা য়েংথোক-য়েংশিন অদুমক তৌৰা ঙুম্বী। মীয়ামগী অনীংৰা, অপাহ্মা ফোঙদোক্ৰৰা ৰাকৎ খোঙচৎ চৎপা, ৰাকৎ মীফম ফম্বা, মীয়ামদা ৰাখশ্লোন পীবগী যৌৱম পাঙথোকপা হায়বসি লৈবাক অসিগী লোনা অদুম য়াজৰা মচাক অমনি। ঈৱাং মচা অমফাওৰা থোকহন্দৰবা হোংনৱিৰা ন্যু দিল্লিদা ফাওৰা জন্তৱ মন্তৱদা মীয়ামগী ৰাকৎ মীফম ফম্বদা অথিংৰা লৈতে। মফমদুনা প্ৰোটেষ্ট তৌবদা পুলিসনা কৱিসু হায়দে। মতৌ অসুম্ভা মণিপুৱদসু লৈঙাকী মায়েজুগু ওইৰো, সেন্ট্ৰেল গৱৰ্ণমেণ্টকী মীংয়েং চিংশিনববু ওইৰো, ৰাকৎ মীফম নংত্ৰগা ৰাকৎ খোঙচৎ চৎপদা অথিংৰা থমদ্ৰিঙৌগী মমাংদা ঈৱাং থোকপা য়াৰা খোঙচৎ ওইৱা হায়বদু মাংজৌননা য়েংশিনৰা চঙই। মতাং অসিনা পঞ্জনিংৰা ৰাফমদি, মণিপুৱ প্ৰদেশ কোংগ্ৰেস কমিটিনা শীন্দুনা ক্ৰিট ইন্দিয়া হায়ৰা খোঙজং নীংশিন্দুনা এম জি এভিন্যুদা লৈৱা মহাৱ্মা গান্ধীগী মীতমদা লৈ কৎপা অকনি হায়না থোৱকপা মীয়ামদা পুলিসনা টিৱৰ গ্যাস কাপশিন্দুনা তানখায়থিবগী যৌদৌ অদু খজিক্তং ফজৰা ৰাংপদৌনা তৌই। দেমোক্ৰেসিগী মফম থুপ্পা মখোয়গী পান্মমগী মখাদা মীয়ামদা অপনৰা অমত্তা পীদনা লৈ-শু কৎচগে হায়দৰা পুলিসনা অথিংৰা পীৱগদি দেমোক্ৰেসিগী ৱাহস্থোক লৈত্ৰবগুম্বনি। লৈঙাক্ৰা দেমোক্ৰেসি কলহম্মীংই, মৰ্চেল লোগী মওংদা মীয়ামগী খোন্লাউ নমথবগী মও অসিদি অচুম্বা নভে।

✉ ... এদিটৱদা থাৱকপা চিঠি ... ✉
হন্দক মৱক মণিপুৱ পুলিসনা মীয়ামগী ঈহৌ/ঈৱাং লােকশিন্নৰবা হোংনৰদা চখৱিৰা থবক থৌওংশিং অসিদা মীয়ামগী পেন্দবগী ৰাকৎ কয়ামৰু়ম লৈ। কন্যগুম্ভা খৱগীনা মনিং তন্না অনীংৰা, অপামৰা ফোঙদোকহনৰা অদুগা অতোপ্লা কনা অমগীনা অনীংৰা, অপাহ্মা ফোঙদোকপা য়াহন্দে হায়বসিনি। অদুমকপু সী আৱ পি সীগী সেক্সন ১৪৪গী মখাদা অথিংৰা থল্লিৰা মফম অমদা ফনমক মতিক-ময়াই লৈৱগসু মীওই মঙা নংত্ৰগা মঙাকগী হেৰনৰা ৰাকৎ খোঙচৎ চৎকে হায়ৰা তাৱগদি মাংজৌননা অয়াৰা অমা লৌফম থোকই। অয়াৰা অদু লৌদবগীদমক পুলিসনা মখল-মখা কয়াগী থবক চখৱকপা হায়বাসিসু দেমোক্ৰেসিদদি লৌইনমক চুম্শে হায়ৰা যাৱোই। মফম মতমগী মতুংইমা পুলিসনা দিষ্ট্ৰিক্ট মেজিষ্ট্ৰেটকী অথিংৰা অদু ঙাক্ৰা চংহনৰা নংত্ৰগা চংহন্দৰগী যৌদাং লৌবা য়াই। খুম্‌ম ওইনা হায়ৱৰদা, দিষ্ট্ৰিক্ট মেজিষ্ট্ৰেটকী য়াথং অদুনা লুহোংৰা মফা নংত্ৰগা কলচৰগা মৱী লৈনৰা লোই হৱাওবগী লম থোকপনচিৰা অথিংৰা লৈৱিৰা মফম অদুদা চৎপা য়াদে। অদুবু, মদুনা এহ্‌ এন্দ ওৰ্দদা থোইনা অকাৰৰা পীৱোইনদীগী চপ চাবা খূদম চাদংম ফংলগদি দিষ্ট্ৰিক্ট মেজিষ্ট্ৰেটকী অথিংৰা অদু পুলিসনা খৱা য়েংথোক-য়েংশিন অদুমক তৌৰা ঙুম্বী। মীয়ামগী অনীংৰা, অপাহ্মা ফোঙদোক্ৰৰা ৰাকৎ খোঙচৎ চৎপা, ৰাকৎ মীফম ফম্বা, মীয়ামদা ৰাখশ্লোন পীবগী যৌৱম পাঙথোকপা হায়বসি লৈবাক অসিগী লোনা অদুম য়াজৰা মচাক অমনি। ঈৱাং মচা অমফাওৰা থোকহন্দৰবা হোংনৱিৰা ন্যু দিল্লিদা ফাওৰা জন্তৱ মন্তৱদা মীয়ামগী ৰাকৎ মীফম ফম্বদা অথিংৰা লৈতে। মফমদুনা প্ৰোটেষ্ট তৌবদা পুলিসনা কৱিসু হায়দে। মতৌ অসুম্ভা মণিপুৱদসু লৈঙাকী মায়েজুগু ওইৰো, সেন্ট্ৰেল গৱৰ্ণমেণ্টকী মীংয়েং চিংশিনববু ওইৰো, ৰাকৎ মীফম নংত্ৰগা ৰাকৎ খোঙচৎ চৎপদা অথিংৰা থমদ্ৰিঙৌগী মমাংদা ঈৱাং থোকপা য়াৰা খোঙচৎ ওইৱা হায়বদু মাংজৌননা য়েংশিনৰা চঙই। মতাং অসিনা পঞ্জনিংৰা ৰাফমদি, মণিপুৱ প্ৰদেশ কোংগ্ৰেস কমিটিনা শীন্দুনা ক্ৰিট ইন্দিয়া হায়ৰা খোঙজং নীংশিন্দুনা এম জি এভিন্যুদা লৈৱা মহাৱ্মা গান্ধীগী মীতমদা লৈ কৎপা অকনি হায়না থোৱকপা মীয়ামদা পুলিসনা টিৱৰ গ্যাস কাপশিন্দুনা তানখায়থিবগী যৌদৌ অদু খজিক্তং ফজৰা ৰাংপদৌনা তৌই। দেমোক্ৰেসিগী মফম থুপ্পা মখোয়গী পান্মমগী মখাদা মীয়ামদা অপনৰা অমত্তা পীদনা লৈ-শু কৎচগে হায়দৰা পুলিসনা অথিংৰা পীৱগদি দেমোক্ৰেসিগী ৱাহস্থোক লৈত্ৰবগুম্বনি। লৈঙাক্ৰা দেমোক্ৰেসি কলহম্মীংই, মৰ্চেল লোগী মওংদা মীয়ামগী খোন্লাউ নমথবগী মও অসিদি অচুম্বা নভে।

✉ ... এদিটৱদা থাৱকপা চিঠি ... ✉

মণিপুৱ য়ুনিভৰ্চিটীগী ইহান হানৰা ভি সী ডা. টি ৱাখ কৱম্বা লৌথোকথি

ইকায়খুম্ভজৱিৰা এডিটৱ,

থা অনী হেল্লৰুৰা এম য়ুগী মুসু, মুতা অমসুং মুসানা চখৱক্লিৰা ঈহৌ অসিগী মতাংদা তোঙান তোঙানৰা অখঙ অহৈশিংনা তোঙান তোঙানৰা হীৱমশিংদা খৱ-নৈনবিৱি। অদুবু এম য়ুগী ইহান হানৰা ভি সী কৱম্বা লৌথোকথি হায়বদিক্তি খৱ-নৈনবিৱক্ৰি। খৱবিৱকত্ৰবদা এ্না মখাগী ৰাফম খৱা অসি তেত্তৰুৱা ফোঙদোকচৱি।

এম য়ুগী ভি সী প্ৰোফেসৱ এ পি পান্দে লৌথোকপদা কৱিগী ইনকাৱি মখৌ তাৱিৰা। মসিগা মৱী লৈননা এম য়ুগী ইহান হানৰা প্ৰোফেসৱ দা. টি ৱাখপু ভি সী ফমদগী লৌথোকথিবগী মতাং নীংশিংৰা য়াই। কুম্ভজা ১৯৮০দা ষ্টেট য়ুনিভৰ্চিটি ওইনা মণিপুৱ য়ুনিভৰ্চিটি লীংখথি। ডা. টি ৱাখ, ৱেৱহাম্প্শ্বিৰ য়ুনিভৰ্চিটিবু এম য়ুগী ইহান হানৰা ভি সী ওইনা হাপথি। অসুম্ভা ডা. ৱাখপু ভি সী ওইনা হাপথিবগী মতাংদা মতমদুগী দেপুটি চীফ মিনিষ্টৱ ওইবিৱম্বা লৈখিদ্ৰৰা ইৱেংবম তোম্পোৱা অসুম্ভা হায়বিৱশ্মী - ইবুংঙো নখোয়গী ভি সী অদু কমদৌই, ফবৱা হংবীৱকপদা এ্না লােকপা কুইদ্ৰিবনিনা হৌজিকমক্ৰি খঙৰা ওমদ্ৰি হায়না খুমজথি। মহাৰুৱা মখা তানা হায়বিৱকথি, ভি সী অদু ফগনি, ইন্দিয়াগী প্ৰাইম মিনিষ্টৱ শ্ৰীমতি ইন্দিৱা গান্ধীদা ভি সী ওইনৰা অফৰা মী অমত্তা পীবিবু হায়জৰুৱদা পীবিৱকথিবনি হায়বিৱকথি।

অসুম্ভা ডা. ৱাখ চহী ৩ লোম ভি সী ওইৱৰা মতুংদা ইখঙ খঙহৌদনা মহৈৱোয়শিংনা মহাকপু ভি সী ফমদগী লৌথোক্ৰৰা অকনৰা ঈহৌ হৌৱকথি। মহৈৱোয়শিংনা ভি সীগী মঙক্তা খোঙউপকী পৱেং খুৰুৰা ফাউৰা হোংনৱকথি। মসিনা মৱম ওইদুনা ডা. ৱাখ ভি সী ফম থাদাদোক অমসুং মণিপুৱ থাদাদোক্ৰা চংখি। মহাকপু লৌথোকথিবগী মতাংদা তোম্পোৱা হায়বীৱম্বদা ডা. ৱাখনা চহী ৫ ফাওবদংদি লৈজথিগে, মহৈৱোয়শিং খামজিনবীযু হায়ৱকপদা মহাৰুৱা হায়থি, ডা. ৱাখ নহাক এগী মহৈৱোয়শিংনা য়াদ্ৰে, নহাৰুৱ ৷ মখা তানা ভি সী ওইদুনা লৈৱবদি লৈবাক ঈৱাং হৌৱনি হায়থি হায়না হায়বীৱকথি অমসুং মহাৰুৱা ইন্দিয়গী প্ৰাইম মিনিষ্টৱদা ৱায়ৱ মেসেজ থাদুনা অয়াবসু লৌথি হায়বীৱকথি।

ডা. টি ৱাখ লৌথোকথিবদা মখল অমত্তগী ইনকাৱিনচিংৰা অমত্তা তৌখিৰা লৈখিদে। মথক্কী ৰাফমশিং অসিনা মণিপুৱ অমসুং ইন্দিয়া লৈঙাক্ৰা মহৈৱোয়শিংবু কনবীৰা পান্ধীৱবদি প্ৰোফেসৱ এ পি পান্দেবু ইনকাৱি তৌদনা লৌথোকপসি ইয়ামক যাৱেৱোইদ্ৰা হায়জৰি। মথং তাৱকপদা অসিমত্তংগা হায়জনীংই মদুদি এম য়ুনা পাঙথোকপা পৱিষ্কাশিংগী শীজিৱৱিৰা চে হুইট ক্ৰিম পেপৱ) অসিসু লৈবদা ইন্দিয়া লৈঙাক্ৰা এপ্ৰভ তৌৱৰা হিন্দুস্থান পেপৱ কোৱপৱেসন প্ৰাইভেট লিমিটেদ (এচ পি সী) দগী দাইৱেস্ত লৈদুনা শীজিৱৱকই। এ্না ফোঙদোকচৱিৰা ৰাফমশিং অসিদা কনাগুম্বশিংনা কৱম্বা ফোঙদোক্লিবনো খনবীৱবদি কৱিগুম্ভা মতাং চাবা খৱ-নৈনবগী যৌৱম অমদা মৱীক চুম্বা ফোঙদোকচগে।

অদোমগী- ময়ংলম্বম বীৱেন শাগোলবন্দ তেৱা বজাৱ, সাপম লৈৱক, ইফ্যাল

Friday, August 10, 2018, Imphal

মীতোপকা য়েলহৌমীগা পুনশিল্পগা মীশিং য়ান্হা ফুৰুপ ওইৰা ওন্মোই

পাঙল লৈৰা মফমদা পাঙল মশাগী ওইনা লৈৱিৰা খুম্বাইগী লুপশিংনা মপান্দগী মীতোপ খন্দোকপগী থবক হৌশ্ৰে। অদুগা মখা তানসু চখথিগনি হায়ৱি। মীতোপ খন্দোকপগী থবক চখৱক্লিবসি কৱি মৱমগীদি ওইৱম্বা য়াই? কৱিগী মখৌ তাৱক্লিবনো? মীতোপশিংনা মখোয়গী পুসি মহিংদা অকাৰৰা পীৰা লৈৱৰৰা?

মীতোপ খন্দোকপগী থবক হৌৱক্লিবসিনদি মীতোপ লৈৱে নংত্ৰগা লৈৱে হায়বগী চিংনৰা লৈৱে হায়না লৌৰা যাৱে। অদুবু মখোয়না খন্দোক্ৰৰা হোংনৱিবসি কৱম্ব মখলগী মীতোপনো? হংদা-হংজিল্লৰুৱদি খুম্‌সু হেক্তা লুবজাংনি। হোয় তশেংনা হায়ৱবদি মীতোপ হায়বসিদা কৱম্বা মখলগী মীতোপনো হায়ৰা অমমুক তেঙান্না লৈৰা নভে। মণিপুৱদা মহৌশাদগী লৈৱক্ৰৰা য়েলহৌমীশিং অদুবু নভৰা মপান্দগী চঙলৰুগা লৈশিনৰা মীওইশিং অদু লোয়নমক মীতোপ ঙাক্ৰনি। অদুম্বদি ওইৱশিং মীতোপ হায়বসিদা মণিপুৱগী মীয়াম্বদি মখল অনীখোক্ৰা খায়দোক্ৰি। অহানবদা ফোৱেৱৱৰশিং অদুগা অনীশুবৰ্দা ইফি দয়গী অটৈ ষ্টেটতা লৈৰা ফুৰুপশিং অসিনি। অদুনিদি মখোয়না মীতোপ খন্দোক্ৰে হায়ৱিবসি অনীমক্ৰা? ওইৰা তাবনি অনীমক মীতোপ হায়ৰা ৰাফমসি লাৰুৱদি। অদুনিদি থবকসি পংলু-লুদ্ৰে হায়ৰা য়াই। লৈকায়দুদা নংত্ৰগা খুলদুদা লৈৰা মীওইশিং অদুগী মৱক্তগী মীতৈলোল ঙাঙৰা ওমদৰা মীওইশিংদু মীতোপ হায়দেৱা অদুম্বমক ওইৱে। মদুনি মীয়াৱা মীতোপ-মীতোপ হায়দুনা মণিপুৱদগী খন্দোকপা পাল্লিবসি। মসিদগী হেমা লাৰৰা থবক অমমুক লৈত্ৰে হায়ৰা য়াই। য়াই নভে মসিদগী অমুক হেমা লাৰৰা থবক লৈৱৰোই। আধাৱ পায়ৰা পায়দৰা থিবগী মখৌকা তাৰা নংত্ৰে। মীতৈলোলবু ঙাঙৰা ওমদ্ৰবদি মীতৈলোলসু ঙাঙৰদা ইথোয় খোয়বদু চংনৰা য়াৰা নভে। মদুনকা য়েলহৌমীনি হায়দুনা মইৱকা তৌৰা য়াৰা নভে। আধাৱ পায়ৱে হায়ৱগা মীতৈলোল ঙাঙৰদা মৱেল খোয়বদু মীতোপ নভে হায়ৰা য়াৱা? মীতৈলোলনা খ্বাইদুগী ফৰা খুংলায় হায়বদু ওইৱে মীতোপ খন্দোকপগী ফোৱেৱৱবু ওইৰো অদুগা অটৈ ষ্টেটতগীৰু ওইৱে।

কৱি মৱম লৈবগীনো মীতোপ খন্দোকপগী থবক অমা চখৱক্লিবসি? মসিনি নৈনৰা যাৱিৰা ৱাহংদি। গভৰ্ণমেণ্ট অমদি মীয়াৱা হায়ৰা ৰা অমা লৈ মদুদি মপান্দগী মুন্নিমশিং মণিপুৱদা চঙলকই অদুগা পাঙল লৈৰা মফমশিংদা লৈৱে। মখোয়শিংদু পুলিসনা ফাৰা-পুনবসু য়াওক্ৰে। পুলিসনা ৰেঙ্গলি ঙাঙৰা ৰোহিঞ্জা মুন্নিম ময়াম অমা ফাবগী। অশৰা আধাৱ কাৰ্দ পায়ৱম্বগী ৰাথোকসু লৈত্ৰে অমদি অশৰা আধাৱ মখোয়গীদমক্তা শাবিবগী ৰাথোকসু লৈত্ৰে। গভৰ্ণমেণ্টকী ৰাফম অমদি পুলিসকী ৱিপোর্ট অসিনা তাকপদি মণিপুৱদা মী লশ্লোনৰা হায়বদি মপান লমদা পোকপা, হৌৱক-চাউৱকপা মুন্নিমশিং মণিপুৱদা পুশিল্লৰুগা লৈফম-চাফম শিনবীৰা মীওই খৱা লৈৱে হায়বসিনি। অদুবু মীওই লোয়নমক্ৰি নভে।

মণিপুৱদা মী মশিং য়ামদনা লৈৱে হায়ৱিৰা মীতৈ-পাঙলশিংনা মণিপুৱদা মখোয়গী মশিং খৱা হেঙ্গৎপা গুম্বৰা লোল, চাকচা-যুথক মামদ্ৰবসু লাইনিং মামৰা মপান লমদগী মুন্নিমশিং লৈহম্বিংবগী মমি তাৰা গভৰ্ণমেণ্ট অমদি মীয়াৱা উৰা ফংলি। ৰাফমসিমক পাউচো কাৱাৱক হম্মা মীয়াৱা থেংক্ৰে। তৌবতবু মসি মীওই লোয়নমক্ৰু তৌৰা হায়বম্বদি নভে। অমৰোমদা, অমুক হম্মা য়েলবদি মীতৈ-পাঙলগী মীশিং অসি য়ান্ন নেম্বী হায়না লৌৰা য়াৰা নংত্ৰি। কৱিনা হায়ববু মীতৈ অমদি চিংমীগী মীশিংদগী মখোয়না য়ান্না হহুৰা নভে। শম্মা য়ান্না নক্ৰনা লৈৱে, খেগদ্ৰে হায়বফাওৰা য়াৱবজান্দি। মণিপুুগী য়েলহৌমী নভৰা মীৱোল লোনৰা মীৱমদা পোৱুগা চাউৱকপা মুন্নিমশিং মণিপুৱদা খুদাৱগা মীতৈ-পাঙলগী মীশিং হেঙ্গৎলে অমদি মীতৈ অমদি চিংমীগী মীশিংদগী হেদ্দুনা মাইনোৱিটি ওইৱম্বদগী মেজোৱিটি ওইৱে হায়ৰা য়াদৰৰা মাদে। মেজোৱিটি ওইবদুনা মীওইবগী হিংবগী পুসি লমবীদা চাউনা অহোংৰা লােকপা ঙুল্লোই। অদুগীসু মথ্যক্ত পুৱাগীৰী তাক্ক অমদা মণিপুৱদা লাকথিৰা মপানগী মুন্নিমশিংনা মীতৈ নুপী লৌদনা য়ুম্বাৱগা য়ুম্বিল্লৰা মীতৈ-পাঙলশিংনা লোকপা লাকপা মুন্নিমশিংগা পুনশিল্পগা মেজোৱিটি ওইৱকপা মতমদা মণিপুৱ কৱি ফীভম ওইৱকপা য়াই? অমৰোমদা, মপানগী মুন্নিমশিংগা মীতৈ-পাঙলশিংগা লাইনিং মামৱবসু শেস্থোক লম্বী লৈনা য়ুৱা তুশিংনা হিংনবগী লম্বী থিৱকপা

মৈতৈ নুপীশিং তশেংনা লিন্দা লৈ

মৈতৈ নুপীশিংসি তশেংনা লিন্দা য়ান্না লৈ। মৈতৈ অমা ওইনা মৈতৈ নুপীশিংসিবু থাগৎলুবগী ৰাফমদি নভে। তৌইগুম্বসুং, থাগৎতবদি তশেংনা ওমদে। হৌজিকী মতমদা মৈতৈ নুপীশিংনা মণিপুৱী খুম্বাইসিদা লৌৱিৰা যৌদাংশিংসি অসুকী মতিক অৱম্বা যৌদাংশিং ঙাজনি। শম্মা হায়ৱবদা, মৈতৈ নুপীশিংনা মাংজিন থানা চঙশিন্দৰা অমসুং মখোয়না মপুং ওইনা যৌদাংশিং লৌদৰা মণিপুৱ মীয়ামগী কৱম্বা খোঙচৎশিংবু লৈৱিবগে? হীৱম কয়ামুক্ত অতোপ্লা নুপীশিংনা মৈতৈ নুপীশিংগী মতৌ তশ্শদা তশেংনা ৰাগদৌৰা মাল্লি। মৈতৈ নুপীশিংসি চাংচভা লাইৱিক হৈহৌবশিংনা মশীং য়ামজৱবসু, মখোয়না খুম্বাইসিগীদমক খল্পগা চঙশিল্লকথিৰা খোঙজংশিং অমদি খোঙচৎশিং অয়াম্বদদি লৈপাকসিগী ওইৰা খ্বাইদগী হকপা অমসুং তঙাইফন্দনা চঙশিন্দৰা য়াদৰা খোঙজংশিং ঙাজতা ওইৱকই। হীৱমসিদা য়েংনকৱবদি, শিল্লোংগী মেঘলয়া নুপীশিংনসু ইৱমদমসিগীদমক মৈতৈ নুপীশিংনা লৌৱিৰা যৌদাংশিংসি কেদৌঙৈদা থক লৌৰা ওমগনি খাজদে। লৈপাকসিদা লৌথিৰা চাওৱ-চাওৱৰা ঈহৌশিংদা অমদি অকি-অখঙশিং নংনিংঙাই ওইৰা খোঙচৎশিং কয়ামুক্তা মৈতৈ নুপীশিংনা মাংজিন থাদুনতা লাক্ৰি। যৌদৌশিংসিদসু নংতনা, চুম্বা মহৈ-মশিনশিং তম্বুগী লম্বীশিংদসু, শান্ন-খোংনবগী যৌৱমশিংদসু মণিপুৱগী মৈতৈ নুপীশিংতনা মফম-মতম অয়াম্বদা হৌজিক ফাওবগী ওইনা মাংজিন থাদুনা চংলি। ফীভমশিংসি মৈতৈ নুপীশিংগী কাঙলুপাসিবু এথোয়না মতৌ কৱম্বা অন্দ্ৰ ইষ্ট্ৰিমেট তৌদুনা কয়াম কুইনা মথথিগদৌৱিনো? মণিপুৱগীদমক মৈতৈ নুপীশিংনা লৌৱিৰা যৌদাংশিং, মালেমসিগী অতোপ্লা মফম অমত্তদসু অসুম্বা খক উৰা পাক ফলমগনি খাজদে। তশেংনমক মৈতৈ নুপীশিংসি, হীৱম খুদিংমক্তা হায়বমক য়াদ্ৰগসু অয়াম্বদদি যৌনা লিংজেল লৈৰা অমসুং ইচঙ যৌবদা চাংদম্বিংঙাই লৈতৰা নুপীশিংনি হায়দা হায়নৰবা থক থোক্ৰোই খল্লি।

মৈতৈ নুপীশিংগী ওইৰা যৌনা-লিংজেলশিংসি অয়াম্বনা, মফম-মতম চানা অমসুং অপুনবগী ওইনা ফোঙদোকপসিনা য়ুনিটি লৈবগী অচৌৰা খুদম অমনি হায়দবসু ঙুল্লোই। মতাং-মতম চানৰা য়েংলগা মফম চানা ফোঙদোকপা হায়বসিনা, মৈতৈ নুপীশিংগী খ্বাইদগী তমজনীংঙাই ওইৰা যৌদৌশিংনি। লৈপাকীদমক অমদি মচা-মপুৱোইবশিংগীদমক, তঙাইফন্দৰা তাঞ্জাশিংদা মৈতৈ নুপীশিংনা তানফম চানা-চানা স্বাভশেং চেংনা লােকই, মথুতা মৈৱা পায়, অহিং মইশেনে খাঙই, লম্বী-লমজউশিংদা যাৱেকপা নংত্ৰগা লমজাপশিংগুম্‌ম থেংলৰা অহি ফাওবদা মখৌ নিথিংনি পাঙথোকি। চাবা মচেং, তুম্বা মচেং, নীংথিৰা ৰাখলগী পৱিংশিংদগী থক হেদেডক্তা, থৰায়না পোহ্ৰা ওইৱবসু হায়দুনা মথ্বায় খুৰাক্তা হাপুনা লৈপাকী লাঞ্জগুম্বৰা খোঙজং কয়া-কয়াদা মৈতৈ নুপীশিংনা লমদমসিগীদমক মশীং বীঙমদনা পাঙথোকি। পুম্বমকসি মইৱপাকীদমক্ৰনি, মচাশিংগীদমক্ৰি অমসুং মপুৱোইবশিংগীদমক্ৰি হায়দা মৈতৈ নুপীশিংনা কনাবসু কিৰুৰা থক লৈতে। যৌদৌশিংসি এথোয় নুপী ওইবশিংগী মৱাৰা খহুৱকদবগী ৱানি, তশেংবদি মৈতৈ নুপীশিংনা ঙসিগী মণিপুৱগী ফীভমসিদা লৌৱিৰা তোঙান-তোঙানৰা হকচিনৰা যৌদাংশিং অমসুং শক্লোনশিংসিগীদমক মৈতৈ নুপীশিংবু অৱাংৰা থাক্কী তোঙানৰা মিংথেলশিং পীবীদুনা ইকায়খুম্ববীৰা য়াবনি। অদুমকপু, মখোয়বু মিংথেল পীবীৰা গুম্বা অমসুং পীবদা মতিক চাগদৌৰা লুপশিং নংত্ৰগা লৈঙাক্ৰুচিংবশিং অমত্তা লমদমসিদা লৈতবসিনা, মৈতৈ নুপীশিংনা ঙসি ফাওবদা মখোয়বু ইকইখুম্ববীৰা য়াৰা মিংথেলশিং অমত্তসু ফংলকক্ৰিবনি। মতম লৈৰা খিবিভা মখোয়বু লাৰু-ফানৰা ওমদ্ৰিৰা নংত্ৰগা মখোয়বু থেমজিঞ্জৰা অমসুং ফাথজবনচিংৰা ফাওৰা ওমদ্ৰিৰা, লমদমসিগী লৈঙাকশিংনদি মখোয়বু মতৌ কৱম্বা মনাশিং অমদি মিচংশিং পীৱক্ৰদৌৱি? নাপ চাদৰা ৰাফমশিংনি। মৈতৈ নুপীশিংগী ওইৰা যৌনা-লিংজেলশিং ৰাখল অমৰোমদসু, ঙসিগী মণিপুৱগী তং-তদ্ৰৰা ফীভমসিমক লৈৱমদ্ৰবদি ময়েক শেংনা উৱমদবমকসু য়াই। হৌজিক-হৌজিকমক ওইৱিৰা মণিপুৱগী ফীভমসিমক্ৰ ৷ মণিপুৱগী মৈতৈ নুপীশিংগী যৌনা-লিংজেলশিংবু, অশেংৰা সনাবু মেদা হঞ্জিন-হঞ্জিন ইৰুগা মচু শেংৰা হেঙ্গৎহক্কপগুম্‌ম হেঙ্গৎহক্কল্লি। লোয়নাইৱোই খল্লিৰা মৈতৈ নুপীশিংগী অহকপা যৌনা লিংজেলশিং, ঙসি ফাওবদা লোয়বগী মমি থক তাৰা উদ্ৰি। তুদা ইকুই-কুইনা থোক্ৰকপা যাৱিৰা ইৰৈপাক-ইৱমদমসিগী তঙাইফন্দৰা খোঙজংশিংদসু, মৈতৈ নুপীশিংগী যৌনা-লিংজেলশিং অমদি মইৱপাক-মৱমদসু নুংশিৰ্জবগী ৰাখশ্লোনশিং অমত্তা মাঙন্দনা শোয়াদনমক্কী উৎলক্ৰনি খল্লি।

হুয়ংমৈ টেড্যাট্ৰে
HUEIYEN LANPAO

মতমদদি মখোয় অনীমক ঈশিংগা থাউতা হায়বদু ওইগনি। নোংমগী নুংদা চঙদৰা য়াদ্ৰৰা পোৎচৈশিং লৈবদা শেল চঙই। শেলদুদি শিনফম অমা পায়দ্ৰবদি ফংৰা নভে। লাইনিং মটৌ হায়ৱবসু শেল থোকপা শিনফম ফংনবগী মতাংদদি মীৱোল লোনৰা মুন্নিমশিংগা মীতৈ-পাঙলশিংগা মুম্বৱক্ৰনি কৱিনা হায়ববু মখোয়দি মীশিং য়ান্হা, থবক য়ান্হা ঈশিং অচৌবদগী লােকপনি। মীতৈ-পাঙলশিংদি চিংনা কোয়শিনৰা মফমদা লৈনৰা হিৱম খুদিংমক্ত হৈ-শিংৰা য়ান্না ৱাংলি মীতৈগুম্‌ম অমদি চিংমীগুম্‌ম। তোলোপ চাবা থবক ফংলমদই, শেস্থোক লৈৰা থবক ফংলমদাইদি মীতৈ-পাঙলশিংবু হম্মা য়েংবীৱম্বোই মুন্নিমশিংনা। মতাংসিদদি মখোয়বু মণিপুৱদা পুশিনবিৱকপনি হায়দুনা মীনুশিং অমত্তা পোক্ৰোই, লাইনিং মটৌ হায়দুনা খহুৱকপসু তৌৱোই। অদুগা মীতৈ-পাঙলশিনৰা মথক্তা হেমা লা়য়ৱৱকপসু য়